

279

ZARZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO GŁÓWNEGO KOMITETU KULTURY FIZYCZNEJ I TURYSTYKI

z dnia 15 września 1965 r.

w sprawie uprawiania żeglugi przez stałki turystyczne i sportowe na śródlądowych drogach wodnych.

Na podstawie § 4 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 sierpnia 1960 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki oraz form nadzoru w zakresie kultury fizycznej i turystyki nad instytucjami i organizacjami (Dz. U. Nr 38, poz. 224) oraz w związku z § 3 ust. 2 rozporządzenia Ministra Żeglugi

z dnia 21 stycznia 1965 r. w sprawie rejestru administracyjnego polskich statków żeglugi śródlądowej (Dz. U. Nr 8, poz. 48) oraz § 53 ust. 5 zarządzenia Ministra Żeglugi z dnia 23 lutego 1961 r. w sprawie uprawiania żeglugi i spławu na śródlądowych drogach wodnych (Monitor Polski Nr 23, poz. 111) zarządza się, co następuje:

Przepisy wstępne.

§ 1. 1. Przepisy zarządzenia obowiązują na śródlądowych drogach wodnych uznanych za żeglowne lub spławne na mocy odrębnych przepisów.

2. Przepisy zarządzenia nie dotyczą uprawiania żeglugi przez statki turystyczne i sportowe na granicznych drogach wodnych.

§ 2. 1. Za statek turystyczny i sportowy uważa się jacht motorowy i żaglowy, łódź wiosłarską, kajak oraz każdy inny obiekt pływający z własnym napędem mechanicznym lub bez napędu, używany na śródlądowych drogach wodnych do uprawiania sportu lub turystyki.

2. Za statek turystyczny i sportowy znajdujący się w ruchu uważa się statek, który nie jest złączony jakimkolwiek urządzeniem z łodem lub z dnem drogi wodnej i nie znajduje się na mieliźnie, a pozostaje pod działaniem maszyn, wioseł, wiatru, prądu wody lub jest holowany z bieżą.

§ 3. Za porę dzienną uważa się część doby od wschodu do zachodu słońca, a za porę nocną część doby od zachodu do wschodu słońca.

§ 4. 1. Szlak żeglowny jest to pas wody o dostatecznej dla żeglugi głębokości i szerokości.

2. Za prawą stronę szlaku żeglownego uważa się na rzekach prawą stronę szlaku w kierunku biegu rzeki, przeciwną stronę szlaku uważa się za stronę lewą. Na jeziorach i szczytowych odcinkach kanałów sztucznych, łączących dwie rzeki, za prawą stronę szlaku uważa się prawą stronę szlaku w kierunku od wschodu na zachód albo w kierunku od południa na północ, przeciwną stronę szlaku uważa się za stronę lewą.

§ 5. Za okres nawigacyjny uważa się część roku kalendarzowego, w której ruch statków może odbywać się bez przeszkód wynikających z zamarzania wody lub spływu lodów. Okres nawigacyjny trwa w zasadzie od 16 marca do 15 grudnia, okres przerwy zimowej trwa w zasadzie od 16 grudnia do 15 marca. Otwarcie i zamknięcie nawigacji każdorazowo ustala administracja dróg wodnych w porozumieniu z administracją żeglugową.

Rejestracja, dokumenty i oznakowanie statków turystycznych i sportowych.

§ 6. 1. Statki turystyczne i sportowe:

- 1) z własnym napędem mechanicznym (z urządzeniami napędowymi wbudowanymi na stałe) oraz
- 2) bez własnego napędu mechanicznego o powierzchni ponad 20 m²

— podlegają obowiązkowi wpisu do rejestru w inspektoracie żeglugi śródlądowej.

2. Przez powierzchnię statku turystycznego i sportowego rozumie się powierzchnię wynikającą z pomnożenia największej długości przez największą szerokość statku.

3. Statki podlegające obowiązkowi rejestracji określonej w ust. 1 powinny posiadać świadectwo zdolności żeglugowej.

4. Tryb przeprowadzania rejestracji oraz wydawania świadectw zdolności żeglugowej regulują odrębne przepisy.

§ 7. 1. Jachty nie spełniające warunków określonych w § 6 ust. 1 podlegają rejestracji w organizacji turystycznej lub sportowej.

2. Rejestracji, o której mowa w ust. 1, dokonują kluby sportowe oraz inne jednostki organizacyjne upoważnione przez Polski Związek Żeglarski.

3. Wpis do rejestru następuje na podstawie pisemnego zgłoszenia.

4. Do zgłoszenia jachtu do rejestracji obowiązany jest właściciel, a jeżeli właścicielem jest Skarb Państwa — użytkownik.

5. Rejestrację przeprowadza organ rejestrowy (ust. 2) właściwy dla portu macierzystego jachtu.

6. W księdze rejestrowej wpisuje się:

- 1) kolejny numer rejestracyjny jachtu,
- 2) datę zarejestrowania jachtu,
- 3) rodzaj jachtu,
- 4) dopuszczalną liczbę osób, którą może zabrać jacht,
- 5) oznaczenie właściciela i użytkownika jachtu,
- 6) nazwę portu macierzystego jachtu,
- 7) podstawę i datę wykreślenia jachtu z rejestru.

7. Po wpisaniu jachtu do rejestru organ rejestrowy (ust. 2) wydaje wnioskodawcy kartę rejestracyjną, w której stwierdza zdolność jachtu do żeglugi, okres tej zdolności oraz dopuszczalną liczbę osób, którą może zabrać jacht.

8. Za rejestrację jachtu pobiera się opłatę w wysokości 100 zł. Za dokonanie wpisu zmiany danych zawartych w rejestrze opłata wynosi 20 zł.

9. Szczegółowy tryb rejestracji oraz sposób prowadzenia rejestru określi instrukcja wydana przez Polski Związek Żeglarski.

§ 8. 1. Statki turystyczne i sportowe podlegające obowiązkowi rejestracji (§§ 6 i 7) powinny posiadać, jeżeli nie mają nazwy lub innego znaku rozpoznawczego, uwidoczniony w sposób trwały numer rejestracyjny na zewnętrznej stronie statku.

2. Wyścigowe łódzie wiosłarskie oraz wyścigowe kajaki powinny posiadać umieszczoną na zewnątrz obu burt w części dziobowej literę „W”.

§ 9. Statki turystyczne i sportowe mogą posiadać umieszczone na zewnątrz:

- 1) znaki turystyczne lub sportowe,
- 2) nazwę statku lub znak określający jego właściciela.

§ 10. Napisy, o których mowa w §§ 8 i 9, powinny być czytelne, trwałe i estetyczne.

§ 11. Statki turystyczne i sportowe podnoszą flagę o barwach narodowych na ogólnie obowiązujących zasadach.

Wyposażenie w środki ratunkowe.

§ 12. 1. Statki turystyczne i sportowe powinny być wyposażone w środki ratunkowe w ilości nie mniejszej niż liczba osób znajdujących się na pokładzie.

2. Przez środki ratunkowe na statkach turystycznych i sportowych należy rozumieć ratunkowe kamizelki korkowe, koła ratunkowe, pasy pneumatyczne i z tworzyw sztucznych oraz koła gumowe pneumatyczne pod warunkiem, iż mogą one utrzymać człowieka na powierzchni wody.

3. Koło ratunkowe może służyć jako środek ratunkowy dla dwóch osób.

4. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do wyścigowych łodzi wiosłarskich oraz wyścigowych kajaków.

Kierowanie statkami turystycznymi i sportowymi.

§ 13. 1. Osobą odpowiedzialną za statek turystyczny i sportowy jest kierownik.

2. Kierownik statku turystycznego i sportowego powinien posiadać przy sobie dokument stwierdzający jego uprawnienia. Nie dotyczy to kierowników wyścigowych łodzi wioślarskich, wyścigowych kajaków oraz ślizgów motorowych.

§ 14. 1. Kierownikiem jachtu motorowego i żaglowego oraz statku z silnikiem przyczepnym o pojemności powyżej 125 cm³ może być osoba posiadająca ważny patent motorowodny lub żeglarski, uprawniający do prowadzenia danego typu jachtu motorowego bądź żaglowego, wystawiony przez Polski Związek Motorowodny lub Polski Związek Żeglarski.

2. Kierownik jachtu żaglowego posiadający ważną książeczkę żeglarską z wpisanym stopniem żeglarskim, wystawioną przez Polski Związek Żeglarski, zwolniony jest od posiadania odpowiedniego patentu żeglarskiego.

§ 15. Kierownikiem statku turystycznego i sportowego innego niż określony w § 14 ust. 1 może być osoba posiadająca ważną kartę pływacką wystawioną przez Polski Związek Pływacki.

§ 16. 1. Członkowie załóg statków turystycznych i sportowych nie muszą posiadać specjalnych uprawnień.

2. Członkowie załogi nie posiadający ważnej karty pływackiej obowiązani są w czasie ruchu statku posiadać na sobie kamizelki korkowe lub inne środki ratunkowe określone w § 12 ust. 2.

3. Przez członków załogi należy rozumieć wszystkie osoby znajdujące się na pokładzie, z wyjątkiem kierownika statku.

§ 17. Przepisy § 15 oraz § 16 ust. 2 nie dotyczą osób posiadających ważne patenty motorowodne, żeglarskie lub książeczki żeglarskie, wystawione przez Polski Związek Motorowodny, Polski Związek Żeglarski lub administrację żeglugową.

Imprezy turystyczne i sportowe.

§ 18. 1. Organizatorzy imprez turystycznych i sportowych na śródlądowych drogach wodnych obowiązani są:

- 1) uzyskać zezwolenie właściwej administracji żeglugowej, wydane w porozumieniu z administracją dróg wodnych, na zorganizowanie imprezy oraz
- 2) powiadomić o imprezie właściwy miejscowo organ Milicji Obywatelskiej.

2. Wniosek o zezwolenie (ust. 1 pkt 1) powinien być złożony co najmniej na 10 dni przed terminem imprezy.

3. Powiadomienie (ust. 1 pkt 2) powinno nastąpić co najmniej na 5 dni przed terminem imprezy.

4. Przez imprezy sportowe na śródlądowych drogach wodnych należy rozumieć regaty, zawody oraz inne imprezy sportowe wymagające zgromadzenia statków na określonym odcinku drogi wodnej lub czasowego ograniczenia żeglugi.

5. Przez imprezy turystyczne na śródlądowych drogach wodnych należy rozumieć sploty oraz inne imprezy turystyczne wymagające:

- 1) zgromadzenia więcej niż 30 kajaków lub 10 innych statków turystycznych na określonym odcinku drogi wodnej lub
- 2) czasowego ograniczenia żeglugi.

§ 19. Organizatorzy imprez obowiązani są zapewnić dla celów ratowniczych odpowiednią ilość jednostek ratowniczych obsadzonych wykwalifikowaną, co najmniej dwuosobową załogą.

§ 20. Właściwe polskie związki sportowe w porozumieniu z Polskim Towarzystwem Turystyczno-Krajoznawczym wydadzą instrukcje określające obowiązki organizatorów imprez w zakresie bezpieczeństwa.

Przystanie statków turystycznych i sportowych.

§ 21. 1. Na każdej przystani statków turystycznych i sportowych powinien znajdować się:

- 1) regulamin zawierający przepisy porządkowe obowiązujące na przystani, wywieszony w widocznym miejscu,
- 2) zbiór przepisów o uprawianiu żeglugi na śródlądowych drogach wodnych.

2. Na każdej przystani statków turystycznych i sportowych powinien być prowadzony dziennik przystaniowy, zawierający następujące dane:

- 1) nazwę i rodzaj statku turystycznego lub sportowego,
- 2) numer rejestracyjny statku,
- 3) imię i nazwisko kierownika statku oraz członków załogi,
- 4) rodzaj i numer dokumentu uprawniającego do żeglugi,
- 5) stan pogody (kierunek i siła wiatru),
- 6) datę i godzinę wypłynięcia i powrotu.

§ 22. Korzystanie ze statków turystycznych i sportowych jest zabronione:

- 1) dzieciom do lat 14 bez opieki osób pełnoletnich,
- 2) osobom nietrzeźwym,
- 3) w razie grożącego niebezpieczeństwa z powodu złych warunków atmosferycznych.

§ 23. 1. Wszelkiego rodzaju pływające pomosty pomocnicze znajdujące się na przystaniach statków turystycznych i sportowych powinny być corocznie przed rozpoczęciem eksploatacji sprawdzone pod względem stanu technicznego przez użytkowników przystani, a protokół tych oględzin powinien znajdować się na przystani.

2. Na wszystkich przystaniach statków turystycznych i sportowych powinna znajdować się zdalna do użytku łódź ratunkowa z kompletnym wyposażeniem. Na pomostach pomocniczych powinny znajdować się dodatkowo koła ratunkowe.

3. Kierownicy przystani statków turystycznych i sportowych powinni wyznaczać osoby odpowiedzialne za bezpieczeństwo na przystaniach.

§ 24. Przepisy §§ 21, 22 i 23 stosuje się odpowiednio do obozów i zgrupowań organizowanych w celu uprawiania żeglugi na śródlądowych drogach wodnych.

Przepisy końcowe.

§ 25. Kierownicy statków turystycznych i sportowych obowiązani są znać przepisy wydane przez Ministra Żeglugi w zakresie oznakowania i sygnalizacji, ruchu żeglugowego i spławu oraz wypadków na śródlądowych drogach wodnych.

§ 26. Obywatele państw obcych czasowo przebywający w Polsce mogą uprawiać żeglugę na polskich śródlądowych drogach wodnych bez posiadania uprawnień określonych zarządzeniem pod warunkiem przestrzegania podstawowych przepisów obowiązujących w Polsce w zakresie oznakowania i sygnalizacji, ruchu żeglugowego i spławu oraz wypadków na śródlądowych drogach wodnych.

§ 27. Nadzór nad przestrzeganiem przepisów zarządzenia sprawują administracja żegluga, organy Milicji Obywatelskiej oraz komitety kultury fizycznej i turystyki przydiów rad narodowych, a w zakresie spraw określonych w § 21 — również właściwe polskie związki sportowe.

§ 28. 1. Przepisy § 2, § 12—17, § 18 ust. 1 pkt 2 i ust. 3—5, § 19 i 20, § 21 ust. 1 pkt 1 i ust. 2, § 22—24 oraz § 26 stosuje się odpowiednio do żeglugi statków turystycznych i sportowych na wodach śródlądowych nie uznanych za żeglowne lub szałwne, na których osobom uprawiającym żeglugę grozi utonięcie z powodu braku umiejętności pływania.

2. Nadzór nad przestrzeganiem przepisów na wodach śródlądowych nie uznanych za żeglowne lub szałwne sprawują organy Milicji Obywatelskiej oraz komitety kultury

fizycznej i turystyki przydiów rad narodowych, a w zakresie spraw określonych w § 21 — również właściwe polskie związki sportowe.

§ 29. Właściciele, użytkownicy oraz kierownicy statków turystycznych i sportowych obowiązani są stosować się do zarządzeń organów wymienionych w §§ 27 i 28 ust. 2.

§ 30. Traci moc zarządzenie Przewodniczącego Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki z dnia 29 sierpnia 1963 r. w sprawie uprawiania żeglugi przez statki turystyczne i sportowe na śródlądowych drogach wodnych (Monitor Polski Nr 78, poz. 385).

§ 31. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.
Przewodniczący Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki: *W. Reczek*